

NVE

TROND KLEVELAND

Vår dato: 26.02.2026

Vår ref.: 201905103-7 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVEs vurdering av vannuttak til landbruksvanning fra Orebergvannet i Holmestrand i Vestfold

Vi viser til melding av 08.05.2019 om jordvanningsuttak fra Orebergvannet i Holmestrand. Vi beklager lang saksbehandlingstid. NVE har gjort en konsesjonspliktavurdering av tiltaket. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVEs vedtak

NVE vedtar at vannuttak fra Orebergvannet til jordvanning trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Hva må dere gjøre videre?

- Dere må sende en konsesjonssøknad for det planlagte tiltaket til NVE.
- Når det gjelder krav til innhold og forklaring av saksgangen i en konsesjonssøknad, se NVE sine hjemmesider på <https://www.nve.no/vann-og-vassdrag/vassdrag-og-grunnvannstiltak/>.

For at verdiene ved Høymyr naturreservat skal ivaretas, ser NVE det nødvendig å stille vilkår om slipp av minstevannføring over dammen. Vi ber også om at det lages en oversikt over samtlige vannuttak fra Orebergvannet, for å kunne vurdere disse samlet.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om tiltaket

Trond Kleven har på vegne av sju landbrukseiendommer sendt NVE forespørsel om å ta ut vann til jordvanning fra Orebergvannet i Holmestrand. Vannet ble tidligere brukt som drikkevannskilde i kommunen, og gårdeierne ønsker nå å nytte det kommunale ledningsnett med tilhørende kummer. Uttak av vann til landbruksvanning vil skje etter behov i perioden fra mai til august. Forespørselen gjelder et maksimum uttak på omtrent 20 l/s og muligheten for å tappe ned Orebergvannet til 1 m under HRV. Vannstanden reguleres ikke i dag.

Landbrukseiendommer i Sande kommune har også uttak fra Orebergvannet til landbruksvanning.

Vannuttak til landbruksvanning

TILSIG		Tilgjengelige opplysninger
Nedbørfelt	km ²	1,5
Middelvannføring	l/s	30,2
Alminnelig lavvannføring	l/s	2,3
Planlagt minstevannføring	l/s	0
MAGASIN		
HRV	moh.	175,10
Volum magasinoverflaten	m ³	ca. 167 000
Teoretisk magasinvolum	m ³	1 377 750
VANNUTTAK		
Maksimum uttak	l/s	20 (12 000 m ³ /uke)
LRV	moh.	174,10
Uttaksperiode	mnd.	mai-august

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen er sendt **Holmestrand kommune**, **Vestfold fylkeskommune** og **Statsforvalteren i Vestfold og Telemark** på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark uttalte i brev **14.10.2019** at uttaket av vann fra Orebergvannet vil føre til at tørrlegging av utløpsbekken forlenges. De opplyser om at Høymyr naturreservat ligger nedstrøms dammen, og at myren er fredet for å bevare en flatmyr med middels rik til stedvis rik vegetasjon, og påpeker at alle inngrep som endrer eller innvirker på de naturgitte forholdene er forbudt. De viser også til den sårbare karplanten smalmarihand (VU) som har tilhold ved myren. Statsforvalteren mener helt klart at tørrlegging av bekken vil ha negativ effekt på myren, men er usikker hvor stor den negative effekten av langvarig tørrlegging vil være. De mener derfor at kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig til å fatte en beslutning i saken og anbefaler derfor konsesjonsbehandling.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Vestfold fylkeskommune uttalte i e-post **11.09.2019** at tiltaket ikke berører kjente automatisk fredete kulturminner og at de ikke har merknader angående dette fagområdet.

Tilleggsinformasjon

Holmestrand kommune sendte ikke inn høringsuttale, men er eier av Dam Orebergvann. Sommeren 2018 bisto Holmestrand kommune med tillatelse til å koble til vanning fra Orebergvannet via vannledning. Tilkoblingen ble gjort i kum nedenfor E18 på gnr./bnr. 120/3, og vanningen foregikk i 6 uker fra 09.07.2018 – 20.08.2018. Vannstanden ble da senket med 60 cm, og vannuttaket ble estimert til 70 500 m³.

I 2023 ble dam Orebergvann rehabilitert av Holmestrand kommune.

Dette er NVEs vurdering av tiltaket

En konsesjonspliktavurdering er en enkel forhåndsvurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Hydrologi og biologisk mangfold

Utløpsbekken til Orebergvannet har et nedbørfelt på 1,5 km² og en middelvannføring på ca. 30 l/s. Bekken har årssikker vannføring og alminnelig lavvannføring er i Nevina beregnet til å være ca. 2,3 l/s. Det er ikke planlagt slipp av minstevannføring. Dette er i strid med vannressursloven § 10, som setter krav om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elva, med mindre det er gitt tillatelse til noe annet gjennom konsesjon.

Orebergvannet er ikke regulert, og vannmengden som føres ut av dammen tilsvarer tilsiget. Når større mengder vann tas ut gjennom en tørr periode, vil vannstanden i dammen reduseres unaturlig mye, og utløpsbekken tørrlegges til magasinet er fylt opp igjen. Slik planene er presentert er disse i strid med vannressursloven. For at vannuttaket skal kunne gjennomføres, mener NVE at et arrangement for slipp av minstevannføring må etableres, slik at naturlig vanntilførsel til Høymyr naturreservat opprettholdes.

Dam Orebergvann ble rehabilitert av kommunen i 2023. Lekkasje fra dammen ble dermed vesentlig redusert, og minstevannføring er desto viktigere for å ivareta forholdene i og rundt myren nedstrøms.

Videre legger naturmangfoldloven føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Det er ikke utarbeidet rapport om biologisk mangfold i forbindelse med planene, og det er uklart hvilken effekt lange perioder uten tilsig fra bekken vil ha på myren. Myren er av naturtypen intakte lavlandsmyrer. I Naturbase er den oppført med svært viktig verdi, og formålet med vernet er å bevare en flatmyr med middels rik og stedvis rik vegetasjon. Vi er enig med Statsforvalteren i at kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig for å vurdere hvilke konsekvenser en lengre tørkeperiode vil medføre for myren. Ifølge naturmangfoldloven § 8 er dermed kunnskapsgrunnlaget ikke tilstrekkelig, og føre-var-prinsippet etter § 9 blir dermed gjeldende.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, søk i databaser og egne erfaringer vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig til å vurdere at tiltaket kan unntas fra konsesjonsbehandling, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til saken sin karakter og sjanse for skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap er det sannsynlig at det planlagte tiltaket kan føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket kan komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5.

Oppsummering og konklusjon

Etter tørke sommeren 2018 har sju grunneiere med landbrukseiendom i tilknytning til Orebergvannet i Holmestrand gått sammen og bedt om tillatelse til uttak av vann fra Orebergvannet. Orebergvannet har tidligere fungert som drikkevannskilde i Holmestrand kommune, og tiltakshaver ønsker å koble seg på det gamle kommunale vannledningsnett med tilhørende kummer. Det er søkt om et maksimumsuttak på 20 l/s i perioden fra mai til og med august, med muligheten til å ta ut vann ned til 1 m under HRV. Nedstrøms dammen ligger det verna naturreservatet Høymyr, og både Statsforvalteren og NVE mener det er stor usikkerhet knyttet til hvordan myren påvirkes dersom bekken tørrlegges over en unaturlig lang periode, da tiltakshaver ikke har planer om å slippe av minstevannføring ut av dammen. Vannuttaket er dermed i strid med vannressursloven § 10, som sier at ved uttak av vann som endrer vannføringen i bekker med årssikker vannføring, skal minst den alminnelige lavvannføringen være tilbake. NVE vektlegger også føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, siden det ikke er utført undersøkelser eller gjort vurderinger av hvor avhengig myren er av vannføringen i bekken.

For at vannuttaket skal kunne gjennomføres, mener NVE at et arrangement for slipp av minstevannføring må etableres, slik at naturlig vanntilførsel til Høymyr naturreservat opprettholdes.

NVE mener derfor at vannuttaket fører til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Silje Aakre Solheim
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

TROND KLEVELAND

Kopimottakerliste:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Holmestrand kommune
Vestfold fylkeskommune

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36 og 42.